

Tájékoztató - Irán szankciós rezsimeiről

Iránnal szemben több uniós szankciós rezsime is érvényben van (emberi jogi jogsértések miatti rezsime, (új) orosz segítségnyújtás miatti drón exportokra vonatkozó rezsime, non-proliferációs rezsime), valamint számos iráni állampolgár esetében élnek az Európai Unióba történő belépésre vonatkozó és pénzügyi tilalmak (vagyon befagyasztás és gazdasági erőforrás rendelkezésre bocsátásának tilalma).

Minden tervezett tranzakció előtt ellenőrizni kell, hogy

1. Export vagy import szempontjából tiltott termékről van-e szó
2. A szankciós jogszabályok szempontjából, vagy egyébként import vagy export engedély köteles termékről van-e szó
3. A címzett vagy a végfelhasználó cég szerepel-e szankciós listán
4. A címzett vagy a végfelhasználót ellenőrző gazdasági társaságok vagy személyek vagy a címzett vagy végfelhasználó többségi tulajdonosai szerepelnek-e szankciós listán

A személyekre vonatkozó ellenőrzést a földrajzi behatárolás nélküli, horizontális rezsimek tekintetében is el kell végezni (a terrorizmus, a kiber támadások, a vegyi fegyverek elterjedése elleni küzdelem keretében vagy az ember jogi jogsértések kapcsán elfogadott rezsimek keretében történt listázások esetén)

Uniós tilalom

Iránnal szemben továbbá széleskörű, mind **szektorális (pénzügyi, biztosítási, fémipari, telekommunikációs, kőolaj és földgáz), mind egyes termékekre vonatkozó, valamint egyes entitásokkal és személyekkel szembeni amerikai szankciók vannak érvényben.**

Uniós tilalom van érvényben a **telefonos kommunikáció figyelésére** vagy megszakítására is alkalmas telekommunikációs eszközök exportjára. Az eszközök beszerelése és működtetése sem megengedett.

Uniós szinten előzetes engedélyhez kötött továbbá a **nukleáris és katonai ágazatban** használható tervező szoftverek exportja és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtása. Szintén kiterjedt szankciók érvényesülnek az ICT területen az Egyesült Államokban.

Az uniós jogszabályok alapján a nukleáris területen számos termék exportja is engedély köteles – a Biztonsági Tanács jóváhagyásával vagy azzal a felétellel, hogy nem segít elő reprocesszállással, dúsítással, nehézvízzel, vagy egyéb nukleáris tevékenységekkel kapcsolatos, a JCPOA-vel nem összeegyeztethető tevékenységeket és rendelkezésre állnak az információk a végfelhasználási helyről. A kapcsolódó képzés nyújtása pedig technikai segítségnyújtásnak minősülhet.

Bármilyen jellegű **vámügyi együttműködésben** arra kell figyelemmel lenni, hogy az együttműködés **nem vezethet az exportkontrol szabályok kijátszására**, illetve nem eredményezheti a tapasztalatcsere a vámügyi ellenőrzés, az exportkontrol rendszer gyengeségeinek megismertetését.

A fentiek alapján fontos odafigyelni, hogy mind uniós, mind USA szempontból rendkívül érzékeny lehet bármilyen együttműködés a teljes pénzügyi szektor, fémfeldolgozás, autóipar, a proliferációs tevékenységekhez bármilyen módon kapcsolható kutatási együttműködés, high-tech, drón, olajipar, energiaipar, textilipar, bányászat, építőipar területén.

Egyes területek specifikusan:

Az iráni pénzügyi vagy biztosítási szektorral történő együttműködés uniós szankciókat a szektor alapján nem, az együttműködésben részt vevő bankok alapján viszont sérthet. **Az USA szabályozás alapján** pedig az Iranian Transactions and Sanctions Regulation 560.427 §-a szerint **az iráni kormányzat részére tilos biztosítási szolgáltatásokat, kölcsönöket, garanciákat, hitelleveleket nyújtani.**

Az iráni pénzügyi szektor nagy része, **17 bank áll amerikai szankciók alatt** a 13902-es elnöki rendelet alapján. Iráni pénzintézetek uniós szankciós listán is megtalálhatók.

A 13846-os amerikai végrehajtási rendelet alapján **minden olyan pénzintézet, amely az iráni olaj, olajtermékek vásárlásához, szállításához szükséges ügyletekben részt vesz, vagy azokat megkönnyíti, szankciós listára kerülhet** az Amerikai Egyesült Államokban. Ugyanez igaz az autóiparra, energia ágazatra, hajógyártásra is **Az 13902-es rendelet pedig a textiliparban, az ipari gyártásban, a bányászatban, az építőipar tekintetében írja elő ugyanezt.**

De facto összességében pedig nem az uniós, hanem az USA szankciók teszik lehetetlenné az iráni pénzügyi intézményrendszer használatát.

A kutatási együttműködés tekintetében meg kell jegyezni, hogy bármilyen proliferációs tevékenységhez kapcsolódó, kapcsolható tevékenység (tényleges részvétel vagy csere), akár alapkutatásban történő részvétel alapján lehet kockázata az amerikai szankciós listára kerülésnek a CAATSA 104. §-a alapján.

Az USA jogszabályai a vas, acél, alumínium és réz ipart szankcionálják.

Az iráni fémipar és az olajipari vállalatok jelentős része is amerikai szankciós listán szerepel, tekintettel arra, hogy az ágazatból származó bevételek jelentős mértékben hozzájárulnak az iráni proliferációs tevékenységhez.

Az Iran Threat Reduction and Syria Human Rights Act of 2012 és az Iran Freedom and Counter Proliferation Act lehetőséget ad széles körben energia ágazatot- érintő- energiához köthető tranzakciókra vonatkozó- listázásokra.

A szankciós jogszabályok betartása uniós tagállamként kötelezettségünk és a szankció sértés bűncselekménynek minősül hazánkban.

A drónokkal kapcsolatos technikai segítségnyújtás is tilos. A drón exportra és a drónokkal kapcsolatos segítségnyújtásra külön szankciós rezsim érvényesül az Európai Unióban. Bizonyos kettős felhasználású termékek exportja engedélyhez kötött az uniós szankciós rezsim szerint, bizonyos körben pedig tilos.

Iránymutatás élelmiszerek, mezőgazdasági termékek, gyógyszerek és orvostechnikai eszközök nem USA személyek által Iránba történő értékesítéséről

Az USA széles körű engedélyeket és kivételeket ad, amelyek lehetővé teszik az élelmiszerek, gyógyszerek és orvostechnikai eszközök amerikai személyek által vagy az USA-ból Iránba történő értékesítését, és az USA szankciós jogszabályai hasonló engedélyeket biztosítanak a nem amerikai személyek által Iránba történő élelmiszer-, mezőgazdasági termékek, gyógyszerek és orvostechnikai eszközök értékesítésére.

Mindaddig, amíg az ügylet nem érint bizonyos, az USA által megjelölt listán szereplő (pl. az iráni Iszlám Forradalmi Gárda (IRGC) vagy egyes iráni bankok) entitást vagy tiltott tevékenységet, az Iránba irányuló értékesítés nem ütközik az USA szankciós szabályaiba.

A külföldi bankok által az ilyen értékesítésekhez kapcsolódó kifizetések lebonyolítása vagy elősegítése nem ütközik USA szankciókba, amennyiben a kifizetések az Iráni Központi Bank (CBI) számláiról vagy az USA által nem listázott iráni kereskedelmi bankok számláiról érkeznek.

Mint minden Iránnal folytatott ügylet esetében, az ilyen tranzakciókban érintett felek is fokozott gondossággal járjanak el, és a csalás és a szankciók kijátszásának megelőzése érdekében a lehető legjobban tájékozódjanak az ügyletben részt vevő valamennyi félről.

A további információért az exportőrök és pénzügyi intézmények az OFAC Compliance osztályához is fordulhatnak.

Az orvostechnikai eszközök esetében a külön engedély köteles termékek listája [ide kattintva](#) érhető el.

Mezőgazdaság áruk és élelmiszerek kivételének vagy újrakivételének engedélyezése

Általános engedély mezőgazdasági áruk kivételére

(Szövetségi rendeletek kódexe, 31. cím B alcím V. fejezet 560. rész - Iráni tranzakciókról szóló rendelet) 560.530 Paragrafus (a)(2)(i))

Az e szakasz (e) bekezdésének (4) bekezdésében meghatározottak szerint az e szakasz (1) bekezdésében meghatározottak szerint **mezőgazdasági termékek** (beleértve az e rész B. függelékében felsorolt ömlesztett mezőgazdasági árukat is) érintett személy általi kivitele vagy újrakivitele az iráni kormánynak, bármely iráni magánszemélynek vagy szervezetnek vagy harmadik országbeli személyeknek, akik kifejezetten a fentiek bármelyikének történő viszonteladás céljából vásárolnak, valamint a **kapcsolódó ügyletek lebonyolítása** inter alia a szállításra és a rakományellenőrzésre vonatkozó megállapodások megkötése, a biztosítás megkötése, a finanszírozás és a fizetés megszervezése, az áruk szállítása, a fizetés átvétele, valamint a szerződések megkötése (beleértve a teljesítési szerződéseket is), **azzal a feltétellel, hogy** - ha csak külön engedély másként nem engedélyezi - **az ezen általános engedély szerinti értékesítés fizetési feltételei és finanszírozása az e rész 560-532. §-ában engedélyezett feltételekre korlátozódnak**, és azokkal összhangban vannak; és feltéve továbbá, hogy minden ilyen exportot és reexportot az export- vagy reexportszerződés aláírásának napján kezdődő 12 hónapos időszakon belül szállítanak.

Kizárt mezőgazdasági termékek: E szakasz a) pontja (2) bekezdésének (i) alpontja nem engedélyezi a következő termékek kivitelét vagy újrakivitelét: **Ricinusbab, ricinusbabmag, igazoltan kórokozótól mentes tojás (megtermékenyítetlen vagy megtermékenyített), szárított tojásalbumin, élő állatok (kivéve élő szarvasmarha, garnélarák és garnélarák tojás), embriók (kivéve szarvasmarha-embriók), rózsabors/Jequirity borsó, nem élelmiszeripari minőségű zselatinpor, peptonok és származékaik, szuperabszorbens polimerek, nyugati vörös cédrus, vagy valamennyi műtrágya.**

Kizárt személyek: E szakasz a) pontja (2) bekezdésének (i) alpontja nem engedélyezi a mezőgazdasági termékek **katonai, hírszerzési vagy bűnüldözési célú vásárlók vagy importőrök részére történő kivitelét vagy újrakivitelét.**

Érintett személy: az EAR hatálya alá tartozó termékek kivitele vagy újrakivitele tekintetében amerikai vagy nem amerikai személy, az EAR hatálya alá nem tartozó termékek tekintetében pedig amerikai személy, függetlenül attól, hogy hol található, vagy olyan szervezet, amely amerikai személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll, és az Egyesült Államokon kívül telepedett le vagy tart fenn. Általános engedély az e szakasz a) bekezdésének (1) bekezdésében előírt egyéves egyedi engedélyezési követelmény hatálya alá tartozó termékek kivitelének vagy újrakivitelének megszervezésére.

Mezőgazdasági termékek: E rész alkalmazásában mezőgazdasági árucikkek a következők:

(i) az EAR hatálya alá tartozó termékek esetében a 15 CFR 774. része szerinti EAR99-ként megjelölt termékek, és az EAR hatálya alá nem tartozó termékek esetében az EAR alapján EAR99-ként megjelölt termékek, ha azok az Egyesült Államokban lennének, amelyek minden esetben az 1978. évi mezőgazdasági kereskedelmi törvény 102. szakaszában (7 U.S.C. 5602) meghatározott "mezőgazdasági árucikk" fogalmába tartoznak; és

(ii) az EAR hatálya alá tartozó termékek esetében az EAR99-ként megjelölt termékek, és az EAR hatálya alá nem tartozó termékek esetében az EAR99-ként megjelölt termékek, amelyek az EAR99-ként lennének megjelölve, ha az Egyesült Államokban lennének, minden esetben, amelyeket végső soron Iránban történő felhasználásra szánnak, mint:

- (A) Emberi (beleértve a nyers, feldolgozott és csomagolt élelmiszereket; élő állatok; vitaminok és ásványi anyagok; élelmiszer-adalékanyagok vagy étrend-kiegészítők; és palackozott ivóvíz) vagy állatok (beleértve az állati takarmányokat) számára készült élelmiszerek;
- (B) Élelmiszernövények vetőmagjai;
- (C) műtrágyák vagy szerves trágyák; vagy
- (D) szaporítóanyagok (például élő állatok, megtermékenyített tojások, embriók és sperma) élelmiszer-állatok termeléséhez.

Általános engedély az élelmiszerek kivitelére vagy újrakivitelére

(Irán Általános Engedély - Élelmiszerek kivitelének vagy újrakivitelének engedélyezése -560. rész)

Az e szakasz a) 2. pontja (iii) és (iv) alpontjában foglaltak kivételével az élelmiszerek (beleértve az e rész B. függelékében felsorolt ömlesztett mezőgazdasági árukat) kivitele vagy újrakivitele az iráni kormánynak, bármely iráni magánszemélynek vagy szervezetnek vagy harmadik országbeli személyeknek, akik kifejezetten a fentiek bármelyikének történő viszonteladás céljából vásárolnak, és a kapcsolódó ügyletek lebonyolítása, inter alia a szállításra és a rakományellenőrzésre vonatkozó intézkedések megtételét, a biztosítás megkötését, a finanszírozás és a fizetés megszervezését, az áruk szállítását, a fizetés átvételét és a szerződések megkötését (beleértve a végrehajtási szerződéseket is), feltéve, hogy minden ilyen exportot vagy reexportot az alábbiak szerint szállítanak a kiviteli vagy újrakiviteli szerződés aláírásának napjától számított 12 hónapos időszakon belül.

(ii) **Az élelmiszer meghatározása:** Ezen általános engedély alkalmazásában az élelmiszer kifejezés olyan termékeket jelent, amelyeket arra szánnak, hogy Iránban emberek vagy állatok fogyassák és táplálékot szolgáltatassanak számukra, beleértve a vitaminokat és ásványi anyagokat, az élelmiszer-adalékanyagokat és -kiegészítőket, valamint a palackozott ivóvizet, továbbá azokat a vetőmagokat, amelyekből olyan termékek csíráznak, amelyeket arra szánnak, hogy Iránban emberek vagy állatok fogyassák és táplálékot szolgáltatassanak számukra. Ezen általános engedély alkalmazásában az élelmiszer fogalma nem foglalja magában az alkoholtartalmú italokat, a cigarettát, a rágógumit és a műtrágyát.

(iii) **Kizárt élelmiszerek:** E szakasz (a)(2)(i) bekezdése nem engedélyezi a következő élelmiszertermékek kivitelét vagy újrakivitelét: **ricinusbab, ricinusbabmag, nyers tojás, megtermékenyített tojás (a hal- és garnélarák ikra kivételével), szárított tojásalbumin, élő állatok, rózsabors/rózsabors, nem élelmiszeripari minőségű zselatinpor, valamint peptonok és származékaik.**

(iv) **Kizárt személyek:** E szakasz (a)(2)(i) bekezdése nem engedélyezi az élelmiszerek **katonai vagy bűnüldözési célú vásárlók vagy importőrök részére történő kivitelét vagy újrakivitelét**